

Onderwerp: **Vangnetuitkering BUIG 2020**

Samenvatting raadsvoorstel

De gemeente Barneveld kan bij het Rijk een aanvraag vangnetuitkering indienen, vanwege het tekort op het BUIG-budget. Het gaat om een bedrag van afgerond € 70.000,-.

Aan de raad,

Gevraagde beslissing:

1. Instemmen met de verklaring van het college dat zij maatregelen heeft genomen om het tekort op het BUIG-budget terug te dringen.

1. Inleiding

Gemeenten ontvangen vanuit het Rijk jaarlijks budget om de uitkeringen Participatiewet uit te bekostigen. Dit Rijksbudget heet BUIG. Op het moment dat de gemeente meer uitgaven heeft dan het toegekende budget, zijn er mogelijkheden om onder voorwaarden dit tekort voor een deel vanuit het Rijk gecompenseerd te krijgen. Deze regeling heet de vangnetuitkering. Over 2020 heeft de gemeente Barneveld op het BUIG-budget een tekort. Twee van de voorwaarden voor de vangnetregeling zijn dat het college een analyse heeft gemaakt van de tekorten en maatregelen neemt om het tekort te beheersen/terug te dringen.

Het volledig sturen op bijstandsuitgaven (BUIG-budget) is niet mogelijk, omdat hierbij externe factoren een grote rol spelen. Zo heeft de gemeente geen invloed op de bij wet vastgestelde hoogte van de uitkeringen en kan men niet zelfstandig bepalen wie in aanmerking komt voor een uitkering. Een bijstandsuitkering dient immers als laatste vangnet, wat betekent dat een uitkering altijd verstrekt moet worden, ook als het budget al volledig besteed is. Wel kan gestuurd worden op de uitgaven van het re-integratiebudget. Opbrengsten van de inzet van instrumenten dienen echter niet enkel vanuit financieel perspectief te worden bekeken, maar ook vanuit maatschappelijk oogpunt. Bij veel huishoudens is niet alleen sprake van een hulpvraag op het gebied van participatie of inkomen, er kan ook sprake zijn van een hulpvraag op meerdere terreinen zoals zorg en schuldproblematiek. Een wijziging in ondersteuning kan hiermee eventueel verregaande consequenties hebben op andere domeinen.

Het college heeft de gemeenteraad in het najaar van 2020 door middel van een memo inzicht gegeven in de re-integratiemiddelen en -inzet (bijlage 3). Daar is ook in opgenomen welke mogelijkheden het college ziet om op de inzet hiervan te sturen. In het kader van de vangnetregeling, wordt de noodzaak om hier keuzes in te maken hoger. Met name keuzes die bijdragen aan het verhogen van uitstroom uit de uitkering. Deze maatregelen zijn opgenomen in de verklaring van het college.

In bijlage 1 treft u deze verklaring van het college aan. In bijlage 2 de verklaring die ter ondertekening door u voorligt. In bijlage 3 de eerder met u gedeelde memo over de re-integratie. Ten slotte in bijlage 4 de scope waaruit blijkt dat de gemeente Barneveld voldoet aan de voorwaarden om succesvol een beroep op de vangnetregeling te kunnen doen.

2. Door de raad gestelde kaders

- Beleidsplan 'Mensen Voorop'- opgave Meedoen naar Vermogen.
- Participatieverordening gemeente Barneveld
- Participatiebeleidsregels gemeente Barneveld

3. Effect/Meetbare doelstellingen

Een beroep doen op de vangnetregeling en zo een deel van het BUIG-tekort gecompenseerd krijgen vanuit het Rijk.

4a. Argumenten

1. *Ondertekening van de verklaring door de gemeenteraad van bijlage 2, is één van de voorwaarden waaraan voldaan moet worden om succesvol een beroep op de vangnetregeling te kunnen doen.*

De verklaring in bijlage 2 is opgesteld conform format van de toetsingscommissie vangnet Participatiewet. Daarmee voldoet zij aan de gestelde voorwaarden.

5. Kanttekening

De verklaring van de gemeenteraad, conform bijlage 2, is ervoor bedoeld dat de raad verklaart door het college te zijn geïnformeerd. De gemeenteraad hoeft het, om deze verklaring te ondertekenen, niet eens te zijn met de inhoud van het plan tot kostenbeheersing / -reductie.

6. Alternatieve scenario's

Geen beroep doen op de vangnetuitkering heeft tot gevolg dat het volledige tekort door de gemeente Barneveld gedekt moet worden.

7. Proces

De deadline voor indiening van de verklaringen van college en raad bij de toetsingscommissie is 15 augustus 2021. Dit is ruimschoots haalbaar, gezien de laatste raadsvergadering voor het reces op 7 juli 2021 is, en dit voorstel voor die vergadering geagendeerd is.

8. Financiële gevolgen

Het tekort op het BUIG is in 2020 in totaal 9,3%, afgerond € 700.000,- De eerste 7,5% moet de gemeente zelf dekken. Voor het tekort tussen 7,5% en 12,5% vergoedt het Rijk, mits aan alle voorwaarden is voldaan, 50%. In Barneveld gaat dit om een bedrag van $(€ 689.410,- / 9,33\% * (9,33 - 7,5) * 0,5) = € 67.611,-$.

Met de in het plan opgenomen maatregelen, is de verwachting dat het tekort in 2021 kan worden gereduceerd tot 6%.

9. Risico's

De risico's zijn zeer beperkt. De gemeente Barneveld heeft voor het laatst in 2017 een beroep op de vangnetuitkering gedaan. Daarom is het nu mogelijk om een zogenoemde 'basisaanvraag' te doen. Op het moment dat voor het derde achtereenvolgende jaar van deze regeling gebruik wordt gemaakt, wordt een uitgebreide aanvraag nodig. Op dit moment ligt het niet in de lijn der verwachting dat dat nodig zal zijn.

Burgemeester en wethouders van Barneveld,
de secretaris, de burgemeester,
W. Wieringa J.J. Luteijn

Bijlagen:

Bijlage 1: 1 Verklaring van het college gemeente Barneveld

Bijlage 2: 2 Instemming gemeenteraad

Bijlage 3: B-1.10 Besluit B&W inzake Memo sturingsmogelijkheden budgetten Participatiewet d.d. 28-7-20

Bijlage 4: Vangnetuitkering BUIG 2020, scope